

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jeditkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in pravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 3. avgusta.

Deset let je preteklo, odkar je Avstrija, izvršuje na kongresu Berolinskem dobljeni mandat, poslala vojake svoje preko Save v tužno Bosno, da ondu napravijo red in tamošnje prebivalstvo rešijo turškega jarma.

Naloga ta bila je častna, a čast zahtevala je nepričakovanih žrtev in večjega napora, nego se je mislilo. Lahkomiselni grof Andrassy je bil trdil, da bode zadostovala jedna kompanija z godbo na čelu in muhamedovci in pravoslavni Bošnjaki in Hercegovci bodo ob akordih pristnega madjarskega čardaša kar popadali na trebuhe v prah in v malo dneh bode ponosna Bosna do onkraj Mitrovice vsa okupovana. Ko je pa prišlo do izvršitve, pokazalo se je, da smo se lotili oreha koščaka, in po dogodku v Maglaji, kjer je oddelek husarjev bil uničen, mobilizovala se je vsa II. vojska. In treba je bilo, kajti ustanek buknil je po vsej deželi, in trdega dela je bilo treba, predno se je dosegel zaželjeni smoter, da je avstrijski prapor vibriral na višinah Serajevskih in da so bile zadnje ustaške čete razbite.

Častni mandat, ki smo ga dobili pri zeleni mizi v Berolinu, stal nas je veliko novecev. Bosenška vojna požrla je kacic 140 milijonov gld., par tisoč vojakov ostalo je v zavojevani zemlji, par tisoč pa jih je pozneje vsled raznih boleznij pomrlo v domovji svojem.

Po končani vojni, ki se sme, dasi nikjer ni bilo boja z redno vojsko, vendar srečno in slavno imenovati, pričelo se je kulturno delo. Izredno veliko se je storilo za prometne zveze, napravile so se gladke ceste, črtale in gradile železnične proge, ustanovljale šole ter upeljalo se novo sodstvo in nova uprava. Skrbelo se je tudi za novo pridobljenih dežel varnost, kar pričajo zlasti goste in dragocene utrbe, obdajajoče Črnogoro v dolgem polukrogu.

V teku desetih let preobrazili sta se Bosna in Hercegovina temeljito, dobili sta vse blaginje naše kulture, mej njimi celo mnogo tatic, za katere nam prebivalstvo ni baš hvaležno. Sistema, ki se je upeljala v Bosni in Hercegovini, ni jemala v poštev tamošnjih posebnostij in običajev, z okupacijo prišlo je mnogo pustolovnih elementov v dežel, privreli so židovi, došlo je mnogo ljudi, katerim so bila tla v Avstriji že prevročna, kaj čuda potem, da so

se dogajale nerednosti in da je marsikje zavlada nezadovoljnost, kakor n. pr. v Banjaluki, kjer je zadnjič ob prisotnosti cesarjeviča Rudolfa, kakor smo že omenili, ljudstvo glasno in burno zahtevalo, da se mu breme olajša.

Vladni listi sami omenjali so dogodbe v Banjaluki in opažali, da tamdoli ni vse tako, kakor b imelo biti. Po teh izjavah bi se smelo sklepati, da se bode, kakor se je v Banjaluki že zgodilo, tudi drugod marsikaj premenilo ter se odpravili uzroki nezadovoljnosti. To bode najboljša utrdba za okudovani deželi, kateri sta drago pridobljeni in v strategičnem oziru, zlasti glede Dalmacije neobhodno potrebni, v trgovinskem oziru pa tudi izredne važnosti.

Deželam ob državni meji mora se naklanjati posebna skrb, tako velevala že državniška azbuka. Le tedaj ostali bomo v mirni posesti, ako bode prebivalstvo zadovoljno, ako se zapro vsi viri pritožbam, ako se bodeta obe deželi upravljali vestno in zakonito in se ne bode delala razlika mej pravoslavni in muhamedovci, mej cirilico in latinico, ampak bode povsod in v vsem zavlada jednakovnost. Potem si bodemo obeh dežel popolnoma gotovi in se nam ne bode bati, da bi kdaj morali recitovati znane Virgilijeve besede „Sic vos non vobis...“

Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptuj

dne 29. julija 1888.

(Dolge.)

Novo podružnice so pa nastopne: 65. Ormožka na Štajerskem. 66. Sv. Ivan v Vrdeli poleg Trsta. 67. Ženska podružnica za Bistriški okraj na Notranjskem. 68. Žužemberk in okolica. 69. Naklo z okolico na Gorenjskem. 70. Podružnica za Dornberg, Prvačino in Gradišče. 71. Zilska Bistrica na Koroškem. 72. Podružnica za Cerkljanski okraj na Goriškem. 73. Kotmaraves in okolica na Koroškem. 74. Pliberk in okolica na Koroškem. 75. Apače na Koroškem. 76. Velika Pirešica na Štajerskem. 77. Št. Kancijan na Koroškem.

Osobito važnost pripisuje vodstvo osnovanju koroških podružnic, katerih zastopnike imamo čast danes pozdraviti v tej slavni skupščini. Najtežavnejša naloga čaka naše družbe ravno v slovenskem

Gorotanu, kateri že toliko časa brezuspešno kliče po slovenski šoli. In le tedaj, ako so ondotni rodoljubi zavzemajo ter se ljudstvo vzdrami, mogoče bo izvojevati slovensko šolo, da bo ugajala koroško-slovenskim razmeram. In čast vrlim rodoljubom, stopili so na pozorišče — in narod za njimi! — S posebnim zadovoljstvom omenjamo, da so uzorne Slovenke ob sinji Adriji našle uzorne posnemalke. (Živele!) Vrli Tržaški ženski podružnici prirastla je čvrsta posestrima v Ilirski istrici na Notranjskem. (Živela, slava!)

3. Z radostjo beleži vodstvo lepo čislo onih častitih rodoljubov, ki so po § 4. postali pokrovitelji*) naši družbi s tem, da so uplačali vsoto 100 gld. Vseh je preteklo leto pristopilo 9 ali z zaporedno številko: 29. † Mnsgr. profesor Andrej Einšpieler v Celovci. 30. Slavna Ormožka posojilnica. 31. Oroslav Dolenc, mestni odbornik in svečar v Ljubljani. 32. Jurij Jan, častni kanonik in dekan v Dolini v Istri. 33. Anton vitez Vicco, graščak v Podgradu v Istri. 34. Phil. dr. Ivan Svetina, prof. v Ljubljani. 35. Maks Vršec, tajnik v Celji. 36. Slavna mestna županija v Idriji in 37. Josip Zelenik, odgojitelj na Dunaji.

4. Družbena zavoda „otroški zabavišči“ v Celji in Trstu sta tudi tekoče leto lepo uspevala, da so bili roditelji s svojo deco, katere ji je pohajala, prav zadovoljni. Tudi gg. šolski nadzorniki so se pohvalno izrazili o teh zavodih. — V Celjski vrtec pri č. šolskih sestrah je zahajalo krog 50, v Tržaški pa krog 40 otrok. Nekako polovico otrok bilo je plačujočih, drugi pa so bili brezplačno poučevani, kakor sta primerno in potrebno spoznali ondotni podružnični načelniki.

Ker se je v Celji potrebna spoznala prememba, in ker je prednica č. šolskih sester č. m. Angelina Križanič stavila jako ugodne pogoje je vodstvo dne 25. marca 1888 št. 401 nazvanilo prečastiti m. predsednici in slavnemu podružničnemu načelnikstvu v Celji, da z bodočim šolskim letom (15. septembra 1888) izroči družbeno zabavišče v popolno oskrbljevanje č. šolskim sestram, katerim bode za dosedanjo podporo izražena tu očitno vodstvena zahvala.

Gledé Tržaškega zavoda se ni zgodila ni-

*) Pokrovitelje št. 1—28 gl. Vestn. str. 27—28.

LISTEK.

Lušanje.

I.

Gospod urednik! — Oni dan sem sedel pri Starmanu za pollitrom vina in prav černo sem se držal. Bil sem nekaj časa prav sam in vreme je bilo še za jezo pregrdo. Oziral sem se s kislim obrazom skoz okno na vas. Kar mi treščí pametna misel v glavo. „Vidiš, Muhoder“, pravim sam v sebi, „kaj, če bi ti orisal in opisal to-le svojo rojstveno vas, prav kakeršna je, in jo dal v novine, da ne bi bila na večno tako zakotna in skrita, kakor ukraden vol. Drugi kraji so že po celem svetu znani, na primer Kranj s svojim črnim zvonikom, Ribničanje s svojo suho robo, Višnjanje s svojim polžem — s kratka, vsaka vas slovi s kako znamenitostjo, samo naše selo je neznano kakor polževo mleko ali goreča voda. Dej, dej, ljubi stric Muhoderček,“ govoril sem dalje sam v sebi, „dej, gani se in raznani svoj dom, da bode zasijal

okrog in okrog kakor kres. Vreden je tega — kdo bi upal reči, da ne? Saj je še sam svetli cesar ono leto, ko je bil na Kranjskem, želel priti k nam, če prav bi mu bilo zelo zelo v stran. Može so se že pripravljali, podirali so cele gozde za mlaje, krojači in čevljarji in posebno še šivilje so se malo da ne končali, toliko dela so imeli, a nazadnje pričakovanega vladarja vendar le ni bilo. Zakaj prav za prav ne, tega še sedaj nihče ne ve. Nekateri nagajivci govoré, da spleh nikoli ni mislil priti, ampak da so jih samo nalegáli poredni sosedje; a Posešnik, tisti zabavljivi Martinjevrhar, trdil je, da ga zato ni bilo, ker ni v našo vas nobene poti. A to je pa samo golo obrekovanje, kateremu ni prav nič verjeti. Vsak, kdor je bil že kedaj pri nas, lahko prišeže, če je treba, da drži prav gotovo jedna pot v naše selo, če prav je tisto res, da je treba napotiti se k nam o belem dnevu s tremi lučmi, če nečeš, da si zlomiš nogo ali razbiješ glavo. A pot je vendar le pot, bodi si taka ali taka. Ali dosti o tem — če sem bil pijan ali ne, tega ne vem, a gotovo je, da sem on dan sklenil, da opišem naš kraj v cenjenem Vašem listu.

Ime našej vasi je Luša.

„Luša! Luša! to ni nobena poštena beseda. Gotovo so jo ti nemčurji po pisarnah pokvarili.“ Tako pač godrnate Vi, ko berete te vrstice. Ali — gospod urednik, Vi ste sicer prav razumen in vešč možak — Bog ne daj, da bi kaj zinil proti Vam — a tega vendar neste ugenili. Kakor zajec ni celega zelnika snedel, tako tudi nemčur ni spakedral vsake besede. Tu so jo previli in prenaradili Lušanje sami. Ko so stari naši dedje prišli sem in so videli, da je ta kraj luža. Dejali so: „Luža je, luža. Zato se imenuj to se lona večne čase Luža!“ Tako so storili naši očaki, ki so rekli medu méd, a ledu led. Ali zarodili so se drugačni ljudje: Začelo jih je biti sram, da se tako zove njih dom. Zato so jo spačili v Lušo — pravo turško besedo, je-li? Da je to res, nemam sicer nikakeršnih pisanih dokazil, vendar je tako gotovo, kakor črv v prezrelej črešnji. Ti prebiti Lušanje odrivajo namreč od sebe vsak madežek, a sosednje vasi blatijo kolikor morejo.

Mlačanom na primer, kateri imajo v podružnej svojej cerkvi sv. Bolantina, nagajajo, da nosijo po

kaka sprememba. — Dasi zabavišče v Podgori pri Gorici ni družben zavod, vendar se sme z njegovimi uspehi ponašati in družba sv. Cirila in Metoda, ki je ondotnemu županstvu z besedo in dejanjem šla na roke, da se je čez 60 slovenskih otrok vzgojevalo v domačem vrtci.

5. Izvršujoč prejšnji vodstveni sklep, podal se je družbeni prvomestnik z več rodoljubi dne 23. avgusta 1887 po msgr. Einspielerjevi slavnosti k milostnemu gosp. knezu-vladiki dr. Jos. Kahnu, pojasnil razmere slovenskih šol ter priporočal družbo v blagohotno pospeševanje. Da ima tudi ta korak svoje dobre posledice, pričajo nam deloma i podružnice, ki so niknile na koroških tleh. — isti korak bode v kratkem storil in k Nj. ekselenci mil. knezoškofu Jakobu Maksimiljanu, v čegar vladikovini zborujemo danes.

6. Ako posežem v zapisnike prej naštetih sej, imenovati mi je tu zadeva, ki je principijelne važnosti. — Ko se je po naši državni polovici začelo znano šolsko gibanje, tudi naša družba, ki se naj *κατ' ἐξουσίαν* poteguje za slovensko šolstvo v domovinskem zmislu, ni mogla molčati, kajti slovenski svet je v višjih in nižjih slojih radovedno pričakoval, kako stališče bo zavzela družba sv. Cirila in Metoda. — Vodstvu se pač ni bilo teško odločiti; na jedno stran je imelo pred očmi družbena pravila, kažoča naravnostno pot, na drugo pa položaj in potrebo slovenskega šolstva, ki skoro nikjer ni oprto na na zdravi pedagogiški temelj. V tej zavesti je sklenilo v XVII. seji 7. marca 1888 poslati peticijo visoki državni zbornici za versko-narodno šolo z materinščino kot učnim jezikom po vseh javnih ljudskih šolah, koder bivajo Slovenci. Ob enem se je prosilo, naj bi visoka naučna uprava vendar že izvela one resolucije, ki jih je praslavna državna zbornica že opetovano vsprejela v prid slovenščine po naših šolah.

S posebno okrožnico dd. 8. marca št. 385 priporočalo je vodstvo i slavnim načelništvom, naj bi se z identično peticijo zglasila pri visoki zbornici na Dunaji. In res se je vodstvu kmalu pridružila večina slavnih načelništev. S pismom dd. 21. marca in 16. aprila 1888, pojasnovalnim slovensko šolstvo, je vodstvena uprava poslala vse peticije p. n. g. dr. Jos. Poklukarju, kot načelniku kluba slovenskih državnih poslancev, ki jih je pravilno izročil visoki zbornici v 207. in 212. seji. Nekatero podružnico pa so iz lastne incijative poslale prošnje neposredno na Dunaj.

7. Prošenj za podporo bodisi v novcih, knjigah ali drugih učilih dospelo je v zadnji upravni dōbi mnogo. Večinoma jim je vodstvo ustreglo, a osobito se je oziralo v dovoljevanji podpor na kraje, ki ležé ob meji slovenski in kjer preti največje raznarodovanje. Tako je v 26 slučajih priteklo na pomoč, ko se je prepričalo, da je prošnja utemeljena in opravičena. — Pri tem moramo z zadovoljstvom beležiti ustanovitve podružničnih knjižnic na Koroškem, v katerih si bodo lahko družbeniki (učitelji in učenci) izposojevali primernih knjig. Vodstvena hvala v tem oziru vsem rodoljubom, ki so

pripomogli, da se je ta misel oživotvorila! — Vážen korak je družba storila s tem, da je vodstvo v XIX. seji dne 27. junija sklenilo z bodočim šolskim letom pričeti s I. razredom osnovne šole v Trstu. Po vseh obravnavah s Tržaškimi podružnicami se je prepričalo, da je to v sedanjih razmerah do zaželjenega smotra najkrajša pot — akopram morda najdražja.

8. Posebno pozornost je vodstvo obračalo na dobavo denarnih pomočkov, kar je — kakor povsod — pri naši družbi „z in o“ za uspešno delovanje. Že lani se je bilo zglasilo pri vseh denarnih zavodih slovenskih, naj se ob sklepanji vsakoletnih računov blagohotno spominjajo s kakim darom tudi te šolske družbe. In res so nekatera ravnateljstva poslala lep dar, mej njimi nam je posebno imenovati družbeno pokroviteljico slavno Mariborsko posojilnico. — Častitim skupščinarjem so še v spominu slavnostni dnevi, ko so naši mili bratje Češki obiskali slovensko zemljo; vsak pozdrav, kateri so jim skazovala slovenska srca, so takorekoč odzdravili z zlato roko. Dne 14. avgusta 1887 so po blagih damah Neureuterjevi in Preissovi nabranih 155 gold. izročili v Trstu naše podružnice načelništvu. Istotako je slavni „češko-slovenski spolek“, ki se je uprav vsled tega pohoda osnoval, po gosp. Jan Legotu družbo razveselil z lepim darom. Bog blagoslovi drage brate! Slava jim! — (Slava! Slava!) S posebno okrožnico z 19. novembra 1887 zglasili smo se tudi pri č. poverjenikih slavne Mohorjeve družbe, in tudi oni so nas razveselili z lepimi darovi, ki so jih položili na domovinski oltar. — Dobro osnovane veselice s primernim vedrilom, donesle so družbeni blagajni znatne vsote. Imenujemo le nekatero podružnico Ljubljanske, Šentpetersko na Notranjskem, Tržaške, Žalsko, koroške itd. Pevsko društvo „Slavec“, veselice štajerskih dijakov. Izmej ustanovnikov daroval je dr. Žižek v Gradci 50 gl. Večje vsote profesorji dr. Primožič, dr. Celestin in J. Ciperle iz slovenskega kluba Dunajskega. S poučnimi knjigami so priskočili vodstveni udje M. Močnik, katehet A. Kržič, in knjigovez Anton Bonač, katere spise je vodstvo razdelilo mej šolsko mladino.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 3. avgusta.

Poročila, da odstopi Gauč, nečajo utihniti. Sedaj se po časnikih širi vest, da bode **naučni ministar** moral iti, ker ni upati, da bi državni zbor pritrdil omejenju svobode akademičnih društev, dokler bode on minister. Nekateri visoki krogi pa žele, da bi bila dotična predloga vsprejeta, ker se mej nekaterimi nemškimi dijaki preveč širi protiaustrijsko mišljenje. Če bode kak desni poveljni minister, bode morda državnozbornska večina temu pritrdila. Nek Berolinski list zatrjuje, da bode prihodnji naučni minister grof Deym, ki je sedaj poslanik v Monakovem, in da pojde pl. Gauč za poslanika v Monakovo.

Še vedno se po raznih listih razpravlja, čemu da je **baron Kuhn** postavljen v disponibiliteto. „Budapester Correspondenz“ pravi, da so vojaki v Gradci že davno vedeli, da se bode kaj tacega pripetilo. General je delal po svojih mislih in se ni

kakor mi še ženka doma pravi, če se jej nesem ravno kaj zameril, jaz torej sem zalezal tudi to njih skrivnost. Bilo je tako-le:

Sosedje so jih zmirom dražili, da vsi Lušanji neso vredni ni mišjega repa, ko so v „Luži“, a ne morejo ujeti nikoli nobene žabe. Vrli naši očetje so se dolgo izgovarjali, da sami žab ne jedó, ker se jim zde pregrde, a v mesto da je predaleč, da bi jih nosili na prodaj: čemu bi jih torej lovili? A ker vendar le neso imeli miru, razjeze se neke pomladi in sklenejo sosedom zavezati nadležne jezike. Zberó neko noč vse, kar nosi hlače in menda še celo brezhlachnice, katere so količkaj mogle od doma, in začnó skakati za temi živalmi. Migalo je toliko in tako svetlih plamenic ali bakelj okolu, da so bližnje vasi mislile, da so vse zvezde popadale na zemljo in v Lušo. A Lušanje so se potili in znojili, letali in molili, obljube delali in kleli — tako so preongavili vso dolgo noč, ali ujeti neso prav nič. „Kako nam bodo zabavljali še le sedaj ti preteti sosedje“, vzdihovali so, da se je slišalo pol ure na okolu, in krokodilje solze, debele kakor slive, valile so se jim raz obraz. Nazadnje se jih Bog vendar usmilil. Tisti Tončkov Urbanček, ki Vam

zmenil za povelja vojnega ministra. On ni poznal drugih ukrepov nego svoje. Vidno je bilo, da bi baron Kuhn v vojni ravno tako postopal in to bi bilo povod razporom, ki bi slabo uplivali na vojne operacije. Poslednji čas se pa tudi za svoj vojaški poklic ni toliko brigal, bavil se je z zvezdoznastvom in drugimi znanostmi. Merodajni krogi so tudi mislili, da mu bodo le ustregli, če mu odvzamejo poveljstvo, da se bode lažje bavil z znanstvom

Vnanje države.

Govori se, da bode Turčija v kratkem pozvala Koburžana, da naj ostavi **Bolgarsko**. Nekateri listi pa že trdijo, da ga je že pozvala. Kak uspeh bode imela turška nota, o tem ruski listi različno sodijo. Nekateri mislijo, da bode Koburžan kar pobral kopita in odšel, ker mu nobena velevlast ne bode več potuhe dajala, drugi pa sodijo, da bode mirno ostal v Sofiji, ker ga bodo Italija, Anglija in Avstrija še vedno skrivaj podpirale. Pri tem listi napadajo Avstrijo, katera je kriva vseh bolgarskih neuspehov.

Italijanski listi pišejo, da **Francija** zbira vojsko o tripoljske meji, da si prisvoji Tripolis, francoski pa, da Italija namerja v kratkem prisvojiti to deželo, da Rimski listi le zaradi tega to predbacivajo Francozom, da bi odvrnili pozornost od Italije, ki bi se pa v tem dobro pripravila. Koliko je na vsej stvari resnice, je težko vedeti, a iz pisave raznih listov je vidno, da vlada precejšnje nasprotje mej Francozi in Italijani.

Na **italijansko** noto zastran prisvojenja Masave odgovorila je dozdej jedina Grška. Grški minister vnanjih zadev Dragumis ugovarja pobiranju davkov in odpravi kapitulaciji. Kar se pa tiče prisvojenja samega bode se pa Grška ravnala po družih velevlastih. Zaradi Masave do vojne pač ne bode prišlo.

Pomenljivo je, da je **nemški** cesar pohodil kneza Bismarcka vrniši se s svojega potovanja. Da kak vladar obišče kacega ministra na njegovem posestvu ob velicih lovih, ni nič čudnega da bi ga pa nalašč šel obiskat, se pa le redkokrat pripeti. Iz tega sklepajo, da vesti o nasprotji mej cesarjem in kancelarjem neso osnovane in da je hotel cesar pokazati kako čisla državnika, ki ima za Nemčijo toliko zaslug.

Dopisi.

Iz Celovca, 1. avgusta. [Izv. dop.] Prihodnja deželnozbornska volitev za vililni okraj Velikovec na mesto umrlega deželnozbornskega poslanca gosp. msgr. Andr. Einspielerja daje našim nasprotnikom in nemško-liberalnim listom veliko opravila. Različna ugibanja bila so že na dnevnem redu in razna imena, kakor: dr. Nemeč, Matej Šervicelj, dr. Hrašovec, pl. Kleinmayer itd., imenovali so naši nasprotniki kot kandidate národne stranke; umeje se ob sebi, da zmerom le na svojo lastno pest. Zaradi tega se čudimo, da so se tem kombinacijam pridruževali celo nekateri slovenski listi; — to je bil le hrup, s katerim se je hotelo motiti in bogati naše slovenske volilce. Da pa našim gospodom nasprotnikom olajšamo breme in jim ne belimo še nadalje njihovih že itak sivih las, imenovati hočemo pravo ime slovenskega kandidata za gorenji okraj. Isti je gosp. Gregor Einspieler, župnik v Podklostru in izdajatelj „Mira“. Njegovo ime, kakor tudi njegova dosedanja delavnost, nam jasno pričata, da dobijo Slovenci na Koroškem v njegovi osobi pravega in naučenega zastopnika in zagovornika njihovih pravic in teženj.

Kakor se nam iz prav zanesliivega vira po-

leti v cerkev mleko gostit. Jeden previt človek pa hodi smetano krast; a namaže vselej svetniku brke, da ljudje mislijo, da jo sreblje sveti Bolantin. „I, nerodno je, nerodno, ko ni masla, a kaj se če. Svetnik je svetnik; če se mu dobro zdi, bode pa v nebesih za nas prosil“. Tako se menda tolažijo Mlačanje vsi udani in mirni. Ali da to ni zelo verjetno, da so marveč ti možaki prav zviti in modri, kaže še druga pravljica o njih, katero jim tudi natvezujejo Lušanje. Po zimi gre namreč vsak večer kak gospodar v cerkvico, vzame svetnika in ga nese v hišo na klop. Potlej gre nazaj in prinese še cerkveno svetilko, postavi jo na mizo in reče: Sveti Bolantin! ne zameri nam! Mi bodemo pri tvoji luči predli, a ti se bodeš pri našej peči grel“.

Rovtarji imajo pa menda sredi vasi velik bezeg. To drevo hodijo njih dekleta trest, da bi se omožile in kličejo: „Bizgu, bazgu! ljubo drevesce, daj mi moža!“

Na podobne načine nagajajo vsem sosedom. Sami so pa Žabarji. A kako se jim je ta primek priteknil, tega živemu krstu ne zinejo stari možaki, kateri jedini to vedo. Skrivajo trdovratno kakor polž noge. Ali jaz, ki sem prav umne glavice,

je že morebiti kedaj prodal kaj detelje ali semen-ske repe, tisti mož, ki je bil pa takrat še mal fantek, zagleda kraj velike reke Luške pol četrti žabjega kraka — ostanek rakove večerje.

„Dobil, dobil“, zakriči ves vesel, in vse pripopiha k njemu, kakor bi mignil. Zradosté se možje, zradosté se žene bolj nego Grki, ko so zagledali po tolikem trudu svoje domače morje. Naglo zadenejo žabo, kar je je bilo, a še nagleje si vzemo vrlega Urbančka pa rame in bité z obema v gostilnico k Starmanu. Tam so jedli in pili, vriskali in plesali in Urbančka, ki je rešil njih čast in ime, preslavljali s toliko slavo, kolikeršne ni užil še nobeden drug Lušan, kakor nekaj let kasneje Bernoža, kar pripovemo v jednom prihodnjih pisem. To je bilo torej uzrok, da so dali sosedje našim očetom ta priimek, nekateri govoré, da zavoljo spoštovanja svojega do njih, drugim se pa zdi, da samo zavoljo nagajivosti, ker so pre malo ujeli. A ujeli so res nekaj, kakor ste videli, in zato imajo to ime po vsej božjej in človeškej pravici.

Ker sem že nekako truden, klanjam se Vam za danes prav globoko ves Vaš

Muhodër.

roča, hoče tudi koroški „Bauernbund“ postaviti svojega kandidata, namreč društvenega tajnika gosp. Kirschner-ja. Razni, osobito pa zadnji javni nastopi gori omenjenega društva, ki so bili v prvi vrsti naperjeni zoper Slovence same, dajo nam umeti, kakkega poslanca hoče Slovencem uriniti koroški nemški „Bauernbund“. Psovke, ki so padale na nas in našo narodnost osobito pri zadnjem zborovanju v Št. Vidu, so gotovo še vsem v najboljšem spomnu, zaradi tega svarimo odločno pred vsakim kandidatom, ki bi se skušal Slovencem od te strani usiljevati. — Neverjetno glasi se pa tudi poročilo, ki nam je došlo preteklo dni od zanesljive strani, da se nekateri c. kr. uradniki Velikovškega okrajnega glavarstva živo zanimajo za kandidaturu nekoga iz Prusije prej na Solnograško, po smrti grofinje Egger pa na Koroško privandranega Velikonemca, imenom barona(?) Helldorfa, ki je tudi še protestantskega veroizpovedanja; — priporočajo ga kot vladnega kandidata. Mi skoro ne moremo verjeti, da bi imeli politični uradniki v to kako višje pooblastilo; čulo pa se je že dolgo prej, da se naša c. kr. vlada sama zelo ogreva za Velikovško volitev in da bi ji bil baron Helldorf kot deželnozborni kandidat najbolj po godu. Imena dotičnih gospodov c. kr. uradnikov so nam znana in mi jih bomo ob priliki imenovali, ako se nam bode potrebno zdelo. Volitev, v katerej nastopijo c. kr. uradniki kot strašilo nasproti našim že itak bojazljivim in zbeganim slovenskim volilcem na Koroškem, bi gotovo ne bila svobodna. — Kako pa je prišel baron Helldorf v našo sredo, in kako se obnaša nasproti slovenskim kmetom, bodi v naslednjem povedano: Dva sina, kot glavna dediča grofinje Nothburge Egger, podedovala sta po slednji fužine na Bistrici v Rožni dolini in na Rudi ter več drugih graščin; prokurator teh dedičev pa je njihov oče, baron Helldorf. Razmere mej to gospodo in kmetovalci ter posestniki so jako neugodne, ker so slednji popolnoma zavisni od milosti graščine in njenih oskrbnikov, kajti ta gospoda jim lahko ali dovoli ali pa popolnoma odreče potrebnega lesa in stelje ter drugih potrebosti za gospodarstvo. — Za njegovo kandidaturu tudi strastno deluje njegov oskrbnik, znani Allitsch, rodom Slovenec iz Idrije, ki je ob svojem času celo prouzročil, da je moral iti odgovorni urednik „Mira“ za nekaj tednov v zapor. — Take so razmere! — Zaradi tega priporočamo našim volilcem, da se postavijo vsem tem naklepom odločno v bran ter da oddajo svoje glasove jedino le za slovenskega poslanca čast. g. Gregor Einspielerja. — Nepostavnosti pa, ako bi se pri tej volitvi kake godile, naj se nam blagovoljno brez obotavljanja takoj naznanijo, da jih objavimo našemu slovenskemu svetu in ako treba uložimo tudi pritožbo na merodajnem mestu.

Slovinci! Bodite složni ter neizprosljivi, in zmaga bode naša!

Iz Mengša 1. avgusta [Izv. dop.] Slavnost 40 letnice vršila se je v nedeljo dne 29. julija jako sijajno. Že v soboto zvečer nabralo se je po ulici mnogo ljudi, ki so ogledovali po vseh hišah razsvetljena okna, izmed katerih so se posebno nekatera odlikovala z jako ličnimi transparenti in mnogobrojnimi lampijončki. Razsvetljavo pa je poveljevala še Mengeška godba, ki je svirala po trgu, mnogobrojne zastave so vihrale raz strehe, kresovi, ki so goreli na griči blizu razvaline, in topiči, ki so pokali v pozno noč.

Drugo jutro ob 4. uri svirala je zopet domača godba po trgu budnico; ob 10. uri pa se je brala z asistenco slovesna sv. maša. Maše udeležila se je k sklepu šolskega leta tudi šolska mladina z učitelji.

Popoldne ob 3. uri podali so se šolski otroci, katere je spremljala Mengeška godba, na čelu jej njeni vodja gospod Bernard Degischer na veliki trg k cesarskeji lipi, usajenej leta 1879. v spomin srebrne poroke presvetlega cesarja in cesarice, kjer je stal s cveticami, zelenjem in cesarjevo podobo okrašen oder. Na tem mestu zbralo se je mnogo odlične gospode, mej njo c. kr. okrajni glavar Friedrich baron Lichtenberg s svojo gospo soprogo, c. kr. okrajni sodnik g. J. Polc, gospod graščak, c. kr. notar in deželni poslanec Janko Kersnik; gg. c. kr. poštar Ivan Novak, dr. Samec zdravnik in deželni poslanec; Kamniški gospod župan Fr. Fischer; več častitih gospodov duhovnikov in učiteljev, kakor tudi več drugih odličnih oseb iz Kamnika in bližnje okolice.

Slavnosti udeležila so se tudi razna društva, kakor: čitalnično društvo in društvo „Lira“ iz Kam-

nika s svojima zastavama, potem veteransko in gasilno društvo Kamniško in Domžalsko po svojih zastopnikih; ves domači občinski zastop na čelu mu gospod župan Ivan Levec; udje okrajnega šolskega sveta s svojim predsednikom g. Antonom Skokom, ter na tisoče broječega občinstva, katero se je gibalo po velikem trgu na široko okolu kot morski val.

Prisedši na slavnostno mesto uvrstijo in ustopijo se šolski otroci v polukrogu pred slavnostni oder. Slavnost otvori tukajšnji c. kr. poštar gospod Bern. Degischer kot vodja godbe z intoniranjem cesarske pesni, na kar so zadonehi glasovi iz tisuč grl navzočnega ljudstva.

Po odpeti cesarskeji himni stopi na oder gosp. Anton Koblar tukajšnji kapelan in katehet ter z živo besedo v precej obširnem in gladko donečem govoru razloži pomen slavnosti, kakor tudi našteva obilnih zaslug, ki si jih je pridobil presvetli cesar za svojo državo v teku 40 let svojega vladanja. Gospod govornik končal je svoj lepi in ginljivi govor mej veselim ploskanjem zbranega občinstva in s tišočerimi živijo in slavaklici na Njih Veličastvo.

Potem zapeli so vrli Kamniški gospodje Liraši pod vodstvom njih uzornega pevovodje g. Fr. Steleta koračnico „Sokolska“, in „Zvezda“, kateri pesni je zbrano ljudstvo poslušalo s posebno pozornostjo in veseljem. Zlasti dopadal je vsem čisti in prijetni tenor gospoda učitelja Avg. Štefančiča.

Na to stopi na oder tukajšnji graščak in krajni šolski nadzornik gosp. Mihael Stare, držeč v roki z zlatimi črkami popisano, nov modro rudeči trak. Privezavši ga k šolskeji zastavi, priporoča otrokom v lepem govoru, naj ohranijo današnji slavnostni dan v prijetnem spominu, naj se pa tudi spominjajo, kadar postanejo možje in žene, zagledavši ta trak srečni dni mladosti; on naj jih pa tudi spominja svete obljube, katero danes obnavljamo, da ostanemo vedno zvesto udani do našega milega nam očeta, presvetlega cesarja Frana Josipa I. Bog daj, da bi še mnogo let vladal v srečo in blagor svojih narodov.

Po dokončanem govoru zadoni slavnostna himna katero je zložil častiti gospod Anton Koblar, uglasbil pa gosp. Bernard Degischer. Uglasba je jako lepa in gospod skladatelj pokazal zopet dovolj svoj muzikalni talent. Pesen pela se je s spremljevanjem godbe in morala se je na splošno željo poslušalcev mej obilnim ploskanjem ponoviti. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Za pokojnega deželnega glavarja grofa Thurna) služil je danes ob 10. uri v stolni cerkvi stolni župnik kanonik Križnar slovesni „requiem“, kateremu so prisostvali stolni kapitelj, deželni predsednik baron Winkler in mnogi uradniki deželne vlade, deželne sodnije predsednik gosp. Kočevar, vsi deželni odborniki in mnogo deželnih uradnikov, na čelu množine častnikov generalni major pl. Schilhavsky-Bahnbrück in mnogo družega občinstva.

— (Zlata maša knezoškofa Stepischegga) vršila se je včeraj z velikim sijajem. Navzočih je bilo 128 duhovnikov, ogromno občinstva, — škofa Ljubljanski in Krški in nadškof Solnograški. V sredo poklonila se je škofu duhovščina in mu izročila darila: Zlat kelih, krasne mašne bukve, dve z zlatom vezani altarni blazinici. Razen teh mnogo drugih prekrasnih in dragocenih daril. Na predvečer napravila je vojaška godba serenado, na hribih pa so goreli kresovi.

— (K Sokolskeji petindvajsetletnici.) Danes začela se je v „Narodnej Tiskarni“ staviti zgodovina Ljubljanskega „Sokola“. Gospod Evgen Lah, ki je spisal to zgodovino, rešil je svojo nalogo izvrstno, da mu moremo le čestitati k temu. Zgodovina „Sokolova“ ne bode zanimala le članov društvenih, temveč bode zanimivo berilo za vsacega rodoljuba, ki se zanima za narodno probujenje.

— (Goriški „Sokol“) praznoval bode dne 2. septembra t. l. slavnost društvenega otvorjenja. Pri tej slavnosti bodo Ljubljanskega „Sokola“ zastopali bratje: Oroslov Doleneč, Dragotin Hribar, Ferdinand Krsnik, Ivan Mejač in Pavel Skalè.

— (Gospod Fran Grdinič,) profesor v Kranji, dobil je izpraznjeno profesorsko mesto na gimnaziji v Ljubljani.

— (Pevovodstvo) slovenskega delavskega pevskega društva „Slavec“ prevzel je gospod Ohm vitez Janušovsky.

— (V zadevi poštnih pečatov) piše se nam iz spodnjega Štajerskega: V „Slov. Narodu“ od 31. julija t. l. rečeno je, da si poštarji zoper urivanje nemških poštnih pečatov mesto dosedanjih dvojezičnih ne morejo pomagati, ali se braniti premembni. To bo že res. Vender pa se mi vidi kriv nauk, ki se tem besedam pristavlja, namreč, da morajo vzeti poslanci stvar v roke. Tu je v prvi vrsti občinstvo poklicano, da se pritoži. Kjer so izpodrinili dosedanje dvojezične pečate z nemškimi, naj se v vsakem takem poštnem okraji zoper to pritoži nekaj veljavnih mož in sicer naravnost pri trgovinskem ministerstvu. Kjer nima ali neso imeli še dvojezičnih pečatov, naj se ravno tako napravi pritožba na ministerstvo. Tudi občinski zastopi sklenejo lahko in odpošljejo take pritožbe. Tako smo postopali na Spodnjem Štajerskem, ko nam neso hoteli dati slovenskih dopisnic, poštnih vsprejemnih listkov itd. in je pomagalo! Še le, ako bi taka pritožba ostala brez uspeha, tedaj pride dolžnost na poslance, da povprašajo vlado, kako se tu izvaja narodna enakopravnost? Da bi pa vse in povsod le poslanci morali naprej, se ne more zahtevati in tudi ni umestno, ako posamezniki lahko isto dosežejo. — Torej iščite pomoči pri ministerstvu, in koj! — Vigilantibus iura!

— (Tatvina.) Preteklo noč mej 9. in 11. uro ulomili so neznan tatje v g. Eberla stanovanje nad Koslerjevo zimsko pivarno, ko se gospodar in posli bili v gostilni na Koslerjevem vrtu. Tatovi ulomili so vrata z dletom in je potem zopet zapahnili. V sobi so si mej mnogim blagom kar izbirali. Ukrali so z dijamanti okovano zlato brošo, uhane in zapestnico gospe Eberlove, mnogo starega srebrnega denarja, srebrno uro z verižico, Leopoldov tolar, srebrno brošo, poln predal zimskega moškega perila in predal lepih rjuh. Tatovi, ki so odšli skozi okno, bili so ali jako izbirčni ali pa preplašeni, kajti pustili so mnogo svilene obleke, škatljico s cekini in mnogo nezaprte zlatnine. Škode je okolu 300 gl. Gotovo je, da so tatovi vse prostore in shrambo dobro poznali.

— (Državna sadna razstava na Dunaji.) Naprošeni smo prijaviti, da vsprejema prijava za Dunajsko državno sadno razstavo, ki bode od 29. septembra do 7. oktobra t. l., c. kr. kmetijska družba v Ljubljani, kot deželna komisija za Kranjsko. Tu je dobiti tudi programe in druge podrobnosti o tej razstavi. Razstavljalci bodo plačali za vožnjo na Dunaj ob priliki razstave le polovico vožarine.

— (Za III. letno zasedanje porotnih razprav v Novem mestu,) ki se dne 20. avgusta prične, izžrebani so naslednji gospodje glavni porotniki: Logar Frid., posestnik in trgovec iz Ribnice; Vardjan Fr., gostilničar iz Črnomlja; Urbančič Ign., posestnik iz Igljenika; Mak Mat., posestnik iz Metlike; Primc Fr., posestnik iz Rumane vasi; Fuchs Jan., posestnik iz Sela pri sv. Duhu; Gerald Jos., posestnik in dimnikar s Krškega; Lavrinšek Fr., posestnik s Krškega; Stergar Fr., posestnik iz Leskovca; Pezdirc Marko, posestnik iz Metlike; Lakner Andrej, gostilničar iz Črnomlja; Novak Ant., posestnik iz Gradaca; Tomšič Mih., mlinar iz Podgozda; Kunc Avg., trgovec iz Črnomlja; Ambrožič Jan., posestnik iz Žerjovin; Strajnar Ant., posestnik iz Spodnje Ponikve; Lekan Jos., posestnik iz Češence; Šušteršič Jos., posestnik iz Toplice; Zaletel Fr., posestnik iz Hudega; Komlanc Ant., posestnik iz Bučke; Jugovic Ant., posestnik s Krškega; Arko Ant., posestnik iz Ribnice; Sterbenc Andr., posestnik iz Toplega vrha; Ratajc Ant., posestnik iz Premšal; Macele Mat., posestnik in gostilničar iz Gradaca; Uhan Ant., posestnik iz Roden; Tomič Flor., posestnik in gostilničar iz Kočevja; Miklavčič Ant., posestnik iz Loke; Tomše Ant., posestnik s Čateža; Pirnat Št., gostilničar iz Višnje gore; Nečimer Jos., posestnik iz Čučemlake; Hrovat Jan., posestnik in mesar iz Žužemberka; Ivanetič Jan., posestnik iz Vrtače; Ferkolj Jan., posestnik iz Dol. Kronovega; Kotar Jos., posestnik iz Dolenje vasi; Kamin Jos., posestnik iz Dolenje vasi. — Gospodje nadomestni porotniki: Dr. Albin Poznik, posestnik in c. kr. notar; Ilvsky Ludovik, posestnik; Stemberger Fr., posestnik; Derganc Anton, c. kr. gimn. profesor; Brunner Makso, posestnik in gostilničar; pl. Fichtenau Toussaint, posestnik in poštar iz Novega mesta; Ilijaš Jos., posestnik iz Žalovič; Dejak Jan., veleposestnik in ritmojster v p. iz Gotne vasi; Erbežnik Jan., posestnik iz Podgore.

Na spomin štiridesetletnega vladanja Njega Veličastva. Sestavil Ivan Tomšič, učitelj na c. kr. vadnici v Ljubljani. (Z devetimi podobami.) Na Dunaji. 1888. Natisnil in založil Karl Rauch. 8. 16 strani.

— To je najnovejša jako lična knjižica, ki je ravno kar prišla na svitlo na Dunaji v Rauchovej tiskarni. Knjižica je pisana v lehkoumevnem slovenskem jeziku in je namenjena slovenski mladini v proslavo štiridesetletnega vladanja Njega Veličastva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Da bi se knjižica v prav obilnem številu razdelila osobito mej šolsko mladino, nastavljena jej je prav nizka cena. 10 iztisov velja 1 gld., 25 iztisov 2 gld., 50 iztisov 3 gld. 50 kr., 100 iztisov 6 gld., 500 iztisov 30 gld., 1000 iztisov 50 gld. — Razven knjižice izdala je Rauchova tiskarna tudi še prav lično „Spomenico“ s podobo presvitlega cesarja in cesarice. Ta spomenica je posebno pripravna kot spomenek za take otroke, ki še čitati ne znajo. Cena spomenici je za vsakih 25 iztisov 50 kr., to je 2 kr. za iztisek. Vsa naročila, bodi-si za knjižico ali pa za spomenico, pošiljajo naj se naravnost na Dunaj pod naslovom: Karl Rauch, Buchdruckerei, Wien, V., Spengergasse 6.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Temešvar 2. avgusta. V Neuhofo pogorelo 31 hiš, 10.000 kopic pšenice in veliko krme. Ogenj razsajal dva dni. Beda velika.

London 2. avgusta. Neprestani dež in hude povodnji so deloma pridelke popolnoma uničile. Vzhodni deli Londona, kjer biva siromašnje prebivalstvo, so pod vodo. Velika beda.

Dunaj 3. avgusta. „Fremdenblatt“ sklicuje se glede vsega ministerstva naredbe proti anarhističnim težnjam na dotično predlogo, ki se je državnemu zboru predložila, a ne rešila. V tej predlogi je vlada, oprta na najvišjega sodišča mnenje, izrekla svoje prepričanje, da treba še na dalje ustaviti porotna sodišča. Vlada bi nasprotovala sama sebi, ko bi se ne bila poslužila ustavne pravice, da za zdaj to zadevo potom naredbe izpelje. Ob sebi se umeje, da bode o svojem času naredbo pred državnim zborom opravičila. Glede naredbine vsebine omejila se je vlada na to, kar je bilo neizogibno. V primeri z zakonom 1888. l. ima naredba gotove omejitve gledé območja, tudi omejitve zločinov, razsodbi porotniški odtegnenih, vrhu tega daleč sezajočo omejitve, da morajo zločini dejansko imeti anarhistične nagibe.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napanjanji, tiskanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzeti A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (31-10)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331-177)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Ko je koncem letošnjega šolskega leta tukajšnja ljudska šola praznovala 40letnico vladanja našega presvitlega cesarja, darovali so šolski prijatelji za pogoščenje šolske mladine in za darila 142 gld. Za ta blagodušni dar se podpisana v svojem in v imenu šolske mladine vsem p. n. darovateljem najiskrenejše zahvaljujeta.

V Kamniku, dne 31. julija 1888.

Jarnej Čenčič, Valentin Burnik,
vodja deklški šoli, vodja deški šoli.

Tuji:

1. avgusta.

Pri **Slonu**: Braiser, Müller z Dunaja. — Simuč iz Velikihžabelj. — Houčka iz Prage. — Spandoni iz Trsta. — Kallman iz Darmstadta.
Pri **Malič**: Reiss, Bohatich, Herman z Dunaja. — Reiling iz Monokavega. — Sternwarte iz ? — Planinska iz Beljaka.
Pri **avstriškem cesarju**: Kaučič iz Senožeč. Knific iz Vipave.
Pri **južnem kolodvoru**: Bauschek iz Badena. — Herrman iz Oseka.
Pri **bavarskem dvoru**: Kramaršič, Ana Mayr iz Gradaca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
7. zjutraj		733.7 mm.	19.0° C	brezv.	obl.	8.7 mm.
2. popol.		731.1 mm.	23.6° C	sl. jz.	obl.	
9. zvečer		730.5 mm.	15.9° C	sl. zah.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 19.5°, za 0.3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 3 avgusta t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.80	81.85
Srebrna renta	82.45	82.50
Zlata renta	111.—	111.—
5% marcna renta	96.95	96.75
Akcije narodne banke	867.—	867.—
Kreditne akcije	313.20	314.20
London	123.25	123.35
Srebro	—	—
Napol.	9.74	9.75 1/2
C. kr. cekini	5.80	5.81
Nemske marke	60.20	60.25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	168
Ogerska zlata renta 4%	101	20
Ogerska papirna renta 5%	90	85
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	124	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	15
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 gld.	183
Kreditne srečke	10	21
Rudolfove srečke	120	109
Akcije anglo-avstr. banke	120	109
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	126	50

Kočevsko

okrajno glavarstvo.

Zemljepisno-zgodovinski spis.

Spisala

Št. Tomšič in Fr. Ivanc.

Ta res hvalevredna knjiga dobiti je pri gospodu Antonu Lapajnetu, učitelji v Ribnici, in v Narodni Tiskarni v Ljubljani po 55 kr., s pošto 5 kr. več.

Pivo v steklenicah
(449-23) prodaja
BIERMAIER v Ljubljani.

Pisar

z lepo pisavo vsprejme se v odvetniško pisarno.
Ponudbe naj se pošljejo upravništvu tega lista pod „Dr. S.“ (530-1)

Pomoč

se ponuja pri vseh boleznih, zlasti onih, ki izvirajo iz spridene krvi, nadalje pri padci, živčnih boleznih, ušesnih bolečinah, pluenih in želodčnih boleznih, naduhi, slabosti, protinu, trganji in pri vseh ženskih boleznih. Trakulja odpravi se v dveh urah z glavo vred, za kar se jamči. Metoda, ki je hitra in sigurna, pospešuje se z odličnim in skušenim sredstvom Obširna poročila pošljejo naj se z naslovom: (346-12) „Hygiea-Officin“ Breslau II.

Proti kašlju in kataru

zlasti pri otrocih; proti hripavosti, zasliženju, vratnim, želodčnim in mehurnim boleznim in scalnih težkočah priporoča se

koroški

Rimski vrelec,

najčistejša alkalična planinska kislina, **priradno pristna**; neprekosljiva **velečna mizna voda**, ki vina ne črni in je popolnoma brez organskih snovi, žvepljenih in jodovih spojin z njihovimi sitnimi stranskimi uplivi.

V Ljubljani ga prodaja **M. E. Supan**, na Dunajski cesti; v Kranji **Fran Doleno**. (479-4)

Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.

Neka se vazda izrično zahtieva:
Družbe
Liebig-ove
mesni izvadak
Pravo, samo onda, ako etiketa svakoga lončica nosi pridodani podpis u modroj boji,
Centralno skladište Liebigove družbe za Austro-Ugarsku:
Dragutin Berck, c. kr. aust. dvorski dobavljač, Beč, l., Wollzeile 9.
Dobiva se u svih večih trgovina mirodija, delikatesa drongerijah, i ljekarnah.

Liebigov ekstrakt od mesa služi tomu, da se odmah može prirediti jaka i izvrstna juha, nadalje da se njim poboljšaju i začine sve juhe, umake, variva i jela od mesa, te pruža, ako se valjano upotrebi, kraj izvauredne udobnosti i sredstvo za veliku prištednju u kućanstvu. — Izvrstno okriepljujuće sredstvo za slabe i bolestne.

Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vzožji Sloveaskih goríc.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.) (339-16)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočina kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.